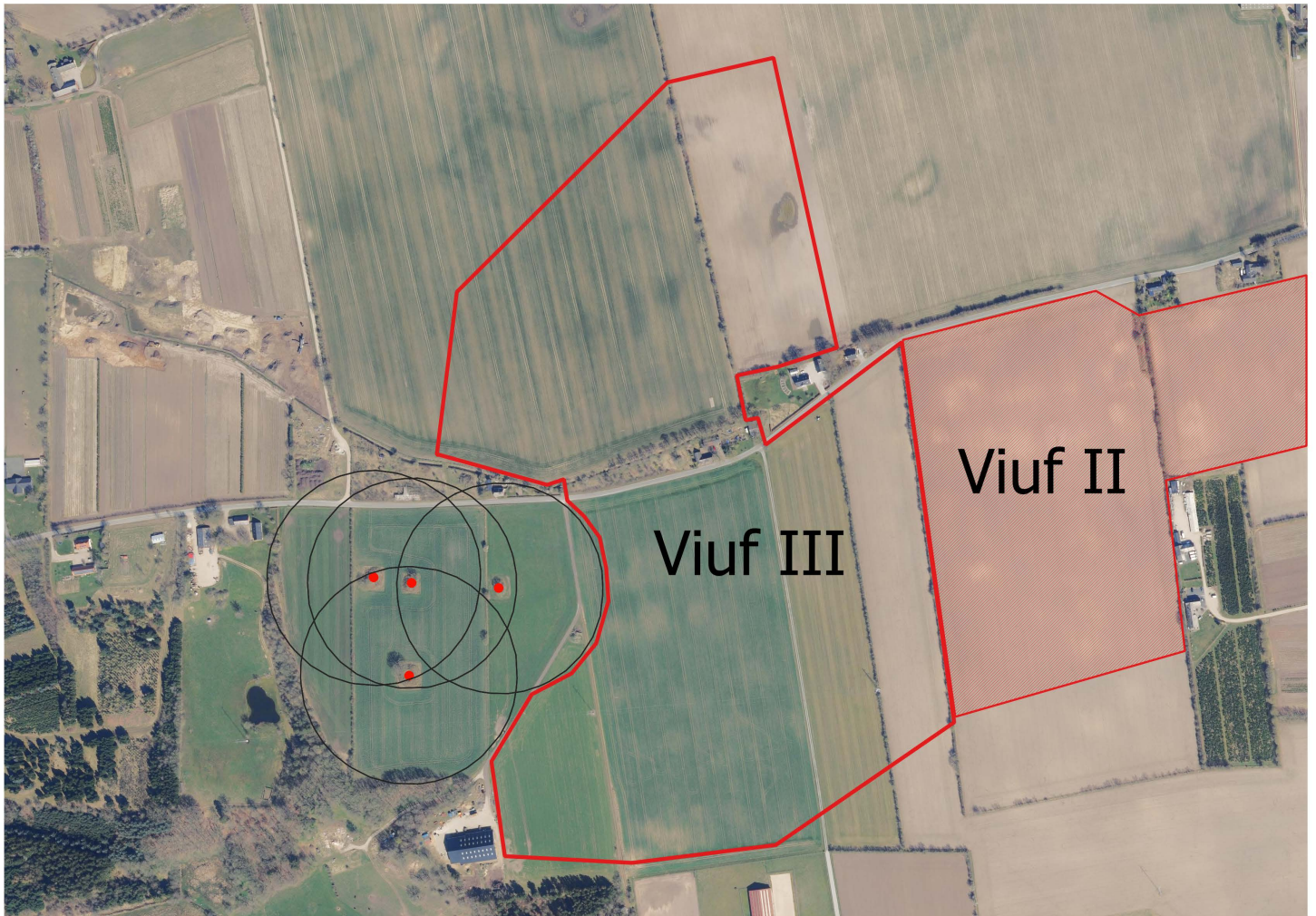

Tillæg til Råstofplan 2020 – et område ved Viuf – Almind i Kolding Kommune

December 2023

Indholdsfortegnelse

1	Forord	3
2	Tillæg til Råstofplan 2020 – et område ved Viuf – Almind i Kolding Kommune.....	4
3	Om Viuf III i Kolding Kommune.....	6
3.1	Grave- og interesseområderne ved Viuf – Almind i Kolding Kommune.....	6
3.2	Status for områdets udvikling fra Kolding Kommune.....	7
4	Miljørapport	8
4.1	Afgrænsning af miljørapport	9
4.2	Miljørapport	9
5	Planprocessen.....	9
6	Høringsnotater	11
6.1	Høringssvar fra indkaldelsen af idéer og forslag til plantillæggets indhold	11
6.2	Høringssvar fra forslag til tillæg til Råstofplan 2020 – et område ved Viuf-Almind i Kolding Kommune	12
7	Sammenfattende redegørelse.....	14
7.1	Indledning og baggrund.....	14
7.2	Høringsbidrag, råstoflov og miljøvurderingslov	15
7.2.1	Høring af redegørelse	15
7.2.2	Myndighedshøring af afgrænsningsnotat af miljørapport	15
7.2.3	Offentlig indkaldelse af idéer og forslag.....	15
7.2.4	Høring af forslag til tillæg til Råstofplan 2020 – et område ved Viuf-Almind i Kolding Kommune	15
7.3	Det overordnede miljøhensyn.....	16
7.3.1	Overordnede miljøhensyn for råstofplanen.....	16
7.3.2	Anden planlægning.....	16
7.4	Alternativer.....	16
7.4.1	0-alternativ	17
7.5	Overvågning af væsentlige miljøpåvirkninger	17
7.6	Overordnet konklusion på miljøvurderingen	17

1 Forord

Det er regionens opgave at fastlægge rammerne for råstofindvindingen. Råstofplan 2020 blev vedtaget i juni 2021 og er den gældende råstofplan i Region Syddanmark.

Regionsrådet tilkendegav i Råstofplan 2020, at vi vil være indstillede på at udarbejde et plantillæg med et nyt graveområde for sand, grus og sten i interesseområdet Viuf III i Kolding Kommune.

Grave- og interesseområdet ved Viuf – Almind har eksisteret i en årrække. Byerne hænger naturligt sammen, da de bl.a. deler skole og idrætsfaciliteter. Med tilkendegivelsen i Råstofplan 2020 støttede regionsrådet de fremadrettede bestræbelser på at skabe byudvikling mellem de to landsbymiljøer. Derfor vil regionsrådet nu arbejde for, at en eventuel yderligere indvinding i området sker hurtigst muligt.

På mødet den 27. februar 2023 vedtog vi endeligt, at plantillægget skal udarbejdes. Her, et lille år senere, kan der nu vedtages et tillæg til Råstofplan 2020 ved Viuf III i Kolding Kommune. Med tillægget udlægges et areal som graveområde, hvor der kan søges om tilladelse til at indvinde sand, grus og sten. Udover at sikre indvindingsmuligheder, der skal imødekomme samfundets behov for råstoffer, skal planlægningen samtidig sikre, at indvindingen sker i respekt for det omgivende miljø. Derfor har Regionsrådet lagt vægt på at finde en god balance mellem disse.

Forslaget til tillæg til råstofplan 2020 – et område ved Viuf-Almind i Kolding Kommune har været i offentlig høring fra den 29. august til den 17. oktober 2023. Her inviterede regionsrådet alle til at komme med deres bemærkninger til forslaget. I samarbejde med Kolding Kommune og Viuf Medborgerforening inviterede regionsrådet også til et informationsmøde midt i høringsperioden, hvor alle interesserede kunne stille spørgsmål til politikere og fagfolk omkring planforslaget, samt Kolding Kommunes udbud af graveområdet ved Viuf II.

I høringsperioden har vi modtaget to høringssvar med bemærkninger fra henholdsvis en borger og Kolding Kommune, samt fire høringssvar fra offentlige myndigheder uden bemærkninger. Regionsrådet vil gerne takke alle bidragsydere og deltagere i informationsmødet for den store interesse og den konstruktive dialog.

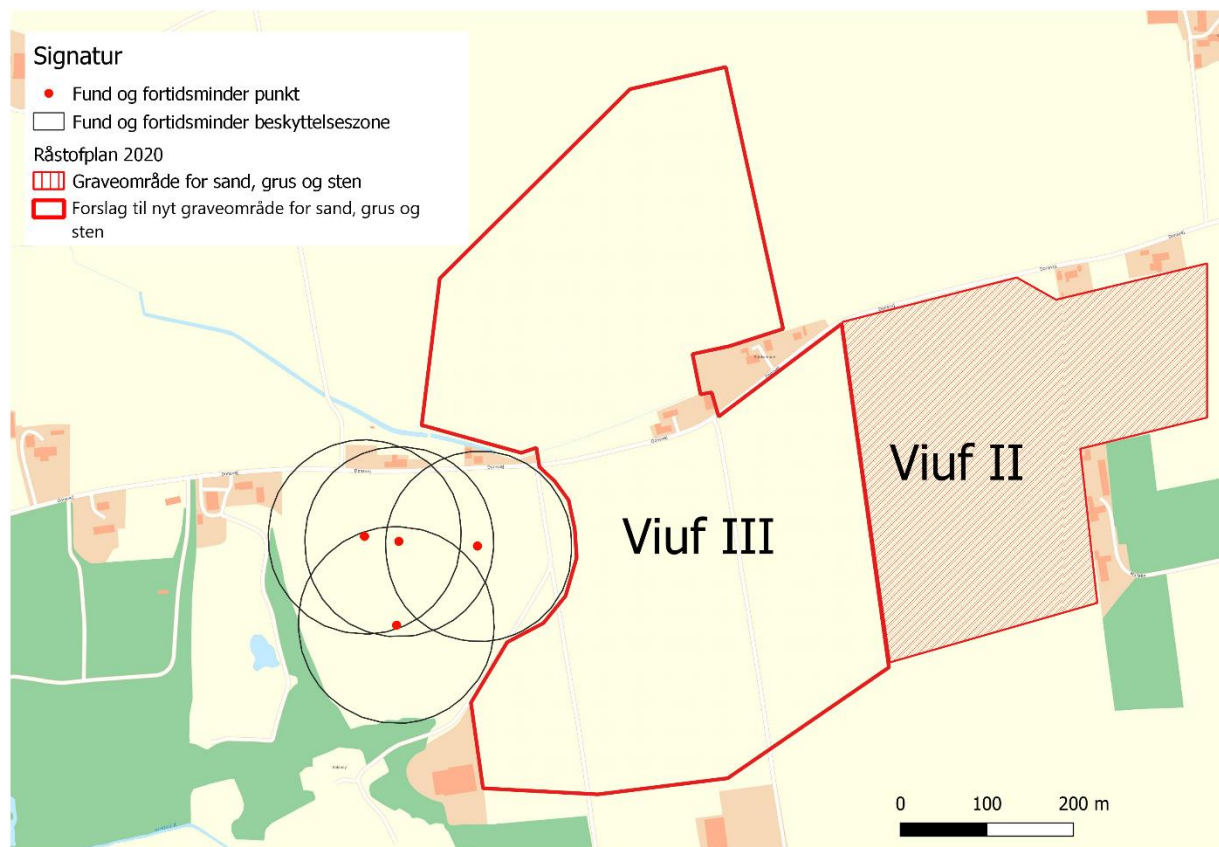
Bo Libergren
Regionsrådsformand

Poul Erik Jensen
Formand for miljøudvalget

2 Tillæg til Råstofplan 2020 – et område ved Viuf – Almind i Kolding Kommune

Tillægget til Råstofplan 2020 handler om at udlægge Viuf III som et graveområde, hvor der kan søges om tilladelse til at indvinde råstoffer. Det areal der udlægges som graveområde udgøres af dele af matrikel numrene 1af, 5q, 6ai, 6au, 6g, 7a, 8m, 8u og 34a Viuf By, Viuf og er i alt 29,14 ha. Arealet ses af nedenstående kort (Figur 1).

Figur 1 Kortet viser afgrænsningen af det nye graveområde for sand, grus og sten Viuf III samt det eksisterende graveområde Viuf II.

Graveområdet Viuf III udlægges som tillæg til Råstofplan 2020. Der gælder derfor de samme retningslinjer som for de øvrige graveområder for sand, grus og sten, der er en del af råstofplanen.

Region Syddanmark har i løbet af foråret 2023 fået udarbejdet en miljørapport, der afklarer hvilke miljøpåvirkninger der kan være, hvis Viuf III udlægges som graveområde. Der er desuden gennemført en række høringer af myndigheder, parter og offentligheden.

En væsentlig interesse i området er en fortsat hensigtsmæssig byudvikling. Afsættet for byudviklingen ved Viuf – Almind i Kolding Kommune er beskrevet i de udviklingsretninger, som fremgår af Kommuneplan 2021, samt landsbyfællesskabsplanen, hvori landsbyer med en geografisk sammenhæng, som Viuf og Almind, går sammen om at afdække fælles potentialer og ambitioner. Landsbyernes sammenhæng underbygges også af en funktionel sammenhæng i

forhold til offentlig service, institutioner, idrætsfaciliteter, indkøb og lægehus, som alle understøtter den naturlige bevægelse på tværs af byerne.

For at imødekomme en fortsat, hensigtsmæssig byudvikling forudsættes det, at vejadgangen til overordnet vej sker uden om den tætte bebyggelse. Det forudsættes desuden at der ansøges om råstofgravning på arealet inden for en tidsfrist på 3 år.

De to forudsætninger skal tilgodese at den eksisterende sammenhængskraft mellem landsbyerne kan udbygges og ikke bliver tilsidesat af de afledte effekter af råstofgravning. Dels skal tidsfristen sikre, at området ikke fastlåses i en lang årrække, hvor det ikke vil give mening at planlægge for byudvikling på arealerne tæt på graveområdet, før råstofferne er udnyttede.

Det er regionens vurdering, at ovenstående vil understøtte muligheden for en hensigtsmæssig byudvikling mellem landsbyerne Viuf og Almind.

Kolding Kommune foreslået en løsning på trafikafviklingen i et høringsvar til regionen i forbindelse med høringen af afgrænsningsrapporten. Kolding Kommune ønsker at lede trafikken uden om de mindre veje og de små byer. Ved etablering af en underføring under Storgaden, vil den tunge trafik ledes uden om de mindre veje ved Viuf og Almind. Underføringen er ikke etableret endnu, men er på tegnebrættet i forbindelse med råstofindvindingen i Viuf II. Regionen vurderer, at Kolding Kommunes forslag vil kunne reducere trafikpåvirkningen i lokalområdet væsentligt.

På baggrund af miljørapporten og de indkomne høringssvar har Region Syddanmark tilpasset arealet. Tilpasningen af Viuf III betyder, at graveområdet ikke overlapper med en 100 meters beskyttelseszone til en fredet gravhøj, som ligger umiddelbart vest for Viuf III. Regionen vurderer, at reduktionen af råstofressourcen som følge af afgrænsningen er af underordnet betydning.

Indledningsvis er der blevet udarbejdet en afgrænsningsrapport i forhold til de emner, der skal miljøvurderes. Rapporten blev sendt i høring ved berørte myndigheder. Regionen har modtaget to bidrag under denne høring. Bemærkningerne handler primært om tung trafik, det bevaringsværdige landskab omkring Femhøje, påvirkninger af natur og hydrologi i området, beskyttede sten- og jorddiger, samt fund af fortidsminder inden for det nærværende område.

Region Syddanmark vil i en eventuel råstoftilladelse stille vilkår for støj, støv og vibrationer med henblik på, at vejledende krav og retningslinjer skal overholdes inden for råstofgraven således, at der tages højde for gener i omgivelserne. Region Syddanmark vurderer at sådanne vilkår kan afbøde generne for de omboende.

Det miljøvurderede areal ligger inden for et område med særlige drikkevandsinteresser (OSD), i nitratfølsomt indvindingsområde og indsatsområde for nitrat. Den nordøstlige del af området ligger inden for indvindingsoplandet til Almind Vandværk. Region Syddanmark vurderer, at råstofindvinding i det miljøvurderede areal ikke udgør en trussel mod drikkevandsforsyningen. Hvis det vurderes at være nødvendigt, kan der stille grundvandsbeskyttende vilkår i en eventuel råstoftilladelse, for at tilgodese drikkevandsinteresserne. Det er Region Syddanmark, der stiller vilkår for driften af råstofgraven og for arealanvendelsen på efterbehandlede arealer.

Der er en dokumenteret råstoffforekomst på det areal der foreslås udlagt som graveområde. Råstofressourcen i Viuf III skønnes at være 1,82 mio. m³ sand, sten og grus. Heraf er omkring 0,4 mio. m³ grove materialer (sten og grus).

Samlet set vurderer Region Syddanmark, at råstofgravning på det areal der udlægges som graveområde, vil medføre en mindre til moderat påvirkning af andre interesser og bidrage til råstofforsyningen både lokalt og i trekantsområdet.

På baggrund af miljørapporten, de indkomne hørings svar og en samlet vurdering af de hensyn, der er oplyst i Råstoflovens §3, vurderer Region Syddanmark, at nærværende tillæg til Råstofplan 2020 – et område ved Viuf – Almind i Kolding Kommune kan vedtages.

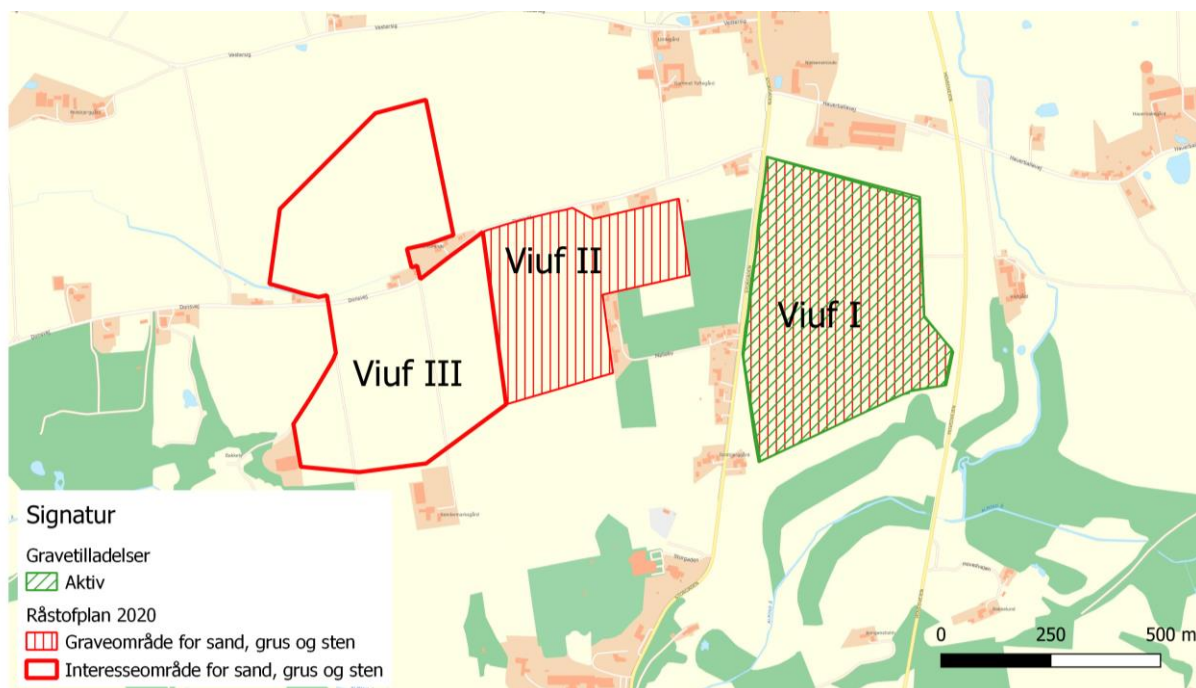
3 Om Viuf III i Kolding Kommune

Den gældende råstofplan er [Råstofplan 2020](#), der blev vedtaget af regionsrådet i juni 2021.

Det fremgår af råstofplanens kapitel 7.6 "Særlige retningslinjer for tillæg til råstofplanen i planperioden", at regionen i planperioden vil være indstillet på at udarbejde et plantillæg til råstofplanen i interesseområdet Viuf III i Kolding Kommune. Det fremgår endvidere af råstofplanens tekstboks 6 i samme kapitel, at grave- og interesseområderne ved Viuf - Almind er vigtige, da der er tale om en god ressource i et område, hvor der er en forholdsvis kort forsyningshorisont. For at tilgodese den fortsatte byudvikling, samt den eksisterende sammenhæng mellem landsbyerne, er det hensigtsmæssigt at udnytte råstofferne i interesseområdet, inden byudviklingen kommer for tæt på. Derfor tilkendegav regionsrådet i Råstofplan 2020, at der ønskes udarbejdet et plantillæg for interesseområdet Viuf III.

3.1 Grave- og interesseområderne ved Viuf – Almind i Kolding Kommune

Viuf III i Kolding Kommune er i Råstofplan 2020 et interesseområde for sand, grus og sten, og er placeret i forlængelse af graveområdet Viuf II. Begge områder er udlagt i Råstofplan 2020. Øst for områderne ligger Viuf I, som er en aktiv råstofgrav i et graveområde udlagt i Råstofplan 2016. De tre områder ses på nedenstående kort:

Figur 2 Kortet viser Viuf I, som er en aktiv grusgrav i et graveområde udlagt i Råstofplan 2016, samt Viuf II og Viuf III, som er henholdsvis et graveområde og interesseområde for sand, grus og sten udlagt i Råstofplan 2020.

I forbindelse med regionens arbejde med plantillægget for Viuf III, er der blevet udarbejdet en miljørapport, der bistår regionsrådets vurdering af plantillæggets indvirkning på miljøet. Vurderingen sker i medfør af § 8 i lov om miljøvurdering af planer og programmer (jf. LBK nr. 4 af 03/01/2023).

Graveområdet Viuf II er udlagt i Råstofplan 2020 med to forudsætninger: at adgang til overordnet vej sker uden om tæt bebyggelse, og at der er en tidsfrist på tre år for ansøgning om tilladelse til råstofgravning. Da mange forhold vedrørende interesseområdet (Viuf III) og graveområdet (Viuf II) er ens, var det ved vedtagelsen af Råstofplan 2020 forventningen, at der vil være behov for tilsvarende forudsætninger, når der laves et plantillæg for Viuf III. Dette understøttes af resultaterne fra miljørapporten, samt de indkomne høringssvar fra regionens indkaldelse af idéer og forslag til plantillæggets indhold.

3.2 Status for områdets udvikling fra Kolding Kommune

Kolding Kommune har den 17. august 2022 fremsendt en status på området ved Viuf – Almind i Kolding Kommune, heriblandt har de fremsendt deres perspektivplan fra maj 2019 "Perspektivplan Almind-Viuf" og landsbyfælleskabsplan, som fortsat er Kolding Kommunes udgangspunkt.

Kolding Kommune har gennemført planlægningen for et nyt boligområde syd for Viuf by på ca. 5 ha til boligformål. Se nedenstående kort:

Figur 3 Luftfotoet viser Viuf by og de planlagte byggegrunde syd for Vestersig (markeret med gult), samt den udbudte storparcel (markeret med rødt). Kolding Kommune, august 2022.

Det fremgår af kommunens status, at en eventuel kommende etape for planlægning af nye boliger, vil være syd for ovennævnte arealer. Det fremgår, at dette ikke vil være attraktivt før, der er sket indvinding af råstoffer. Det er derfor fortsat vigtigt for Kolding Kommune, at det sikres, at der kan ske en kontinuerlig indvinding af råstoffer. Det er en forudsætning for sikring af sammenhængskraften mellem Viuf og Almind, og dermed for Kolding Kommunes fortsatte arbejde med byudvikling og sikring af rekreative interesser.

Af kommunens status fremgår det, at følgende er højt prioriteret:

- at der i overensstemmelse med landsbyfællesskabsplanens visioner og intentioner, ved hurtig indvinding, sikres grundlag for at tilgodese yderligere byudvikling og de rekreative muligheder, som kan skabes i de indvundne områder.
- at adgang fra Viuf II og Viuf III sker til overordnet vej uden om tæt bebyggelse, og dermed via Viuf I. Det bidrager til sikker forbindelse mellem de 2 byer til fods, på cykel og i bil.

Da udbygningen af Viuf forudsætter at råstofferne i nærheden er færdigudnyttede, er det regionens vurdering, at en fremskyndelse af muligheden for at udnytte råstofferne i Viuf III gennem et tillæg til råstofplanen, vil være med til at sikre en hensigtsmæssig byudvikling.

4 Miljørapport

Region Syddanmark skal i forbindelse med udarbejdelsen af et tillæg til råstofplanen, vurdere plantillæggets indvirkning på miljøet. Dette sker i medfør af § 8 i lov om miljøvurdering af planer og programmer (jf. LBK nr. 4 af 03/01/2023).

Miljøvurderingen foretages på to niveauer – et **detaljeret planniveau** (påvirkningen fra et råstofgraveområde) og et **overordnet planniveau** (råstofplanens samlede betydning for miljøet, herunder overordnede miljømål og anden gældende planlægning).

Råstofplan 2020 blev vedtaget i juni 2021 og er fortsat den gældende plan. I forbindelse med udarbejdelsen af Råstofplan 2020 er der truffet afgørelse om, at planen er omfattet af kravet om miljøvurdering. Miljøvurderingen på det overordnede planniveau er beskrevet i [den samlede miljøvurdering i Råstofplan 2020](#).

Da der i det nærværende er tale om et tillæg til Råstofplan 2020, der er alene udlægges et areal som graveområde, vurderes det, at miljøvurderingen på det overordnede planniveau fortsat er retvisende. På det detaljerede planniveau er der udarbejdet en miljørapport for plantillægget, da det vurderes at udlægget af arealet som graveområde, kan medføre en væsentlig påvirkning (jf. Miljøstyrelsen / Vejledning til lov om miljøvurdering/1. del: Planer og programmer, side. 23).

4.1 Afgrænsning af miljørapport

Indledningsvist er der udarbejdet en afgrænsningsrapport, som indeholder potentielle miljøpåvirkninger, der omfatter de faktorer, som fremgår af miljøvurderingslovens bilag 4. Disse faktorer er følgende: den biologiske mangfoldighed, flora og fauna, befolkningen, menneskers sundhed, jordbund og jordarealer, vand, luft, klimatiske faktorer, materielle goder, landskab, kulturarv, ressourceeffektivitet, samt det indbyrdes forhold mellem ovenstående.

Afgrænsningsrapporten har været i høring ved berørte myndigheder. På baggrund af de indkomne høringssvar er der foretaget en endelig afgrænsning af de miljøforhold, der behandles i den nærværende miljørapport. Miljørapporten er således udarbejdet for at afklare, hvilken miljøpåvirkning der kan forekomme, hvis Viuf III udlægges som graveområde.

4.2 Miljørapport

Med udgangspunkt i de indkomne bemærkninger fra offentlige myndigheder i høringen vedrørende afgrænsning af miljørapporten, har Region Syddanmark udarbejdet en miljørapport for tillæg til Råstofplan 2020 – et område ved Viuf – Almind i Kolding Kommune.

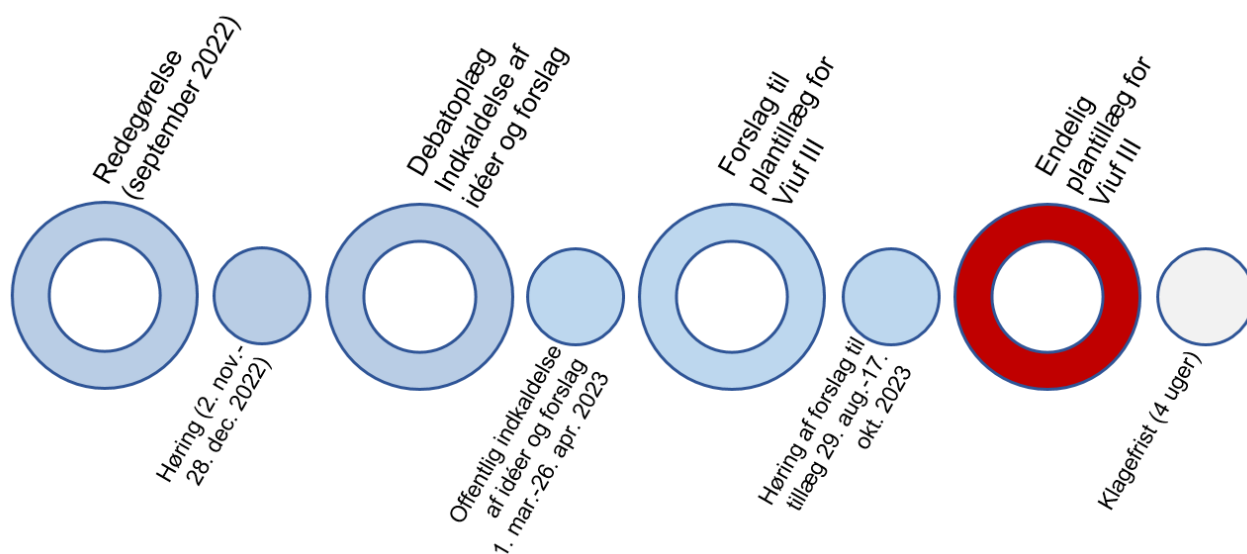
Miljørapporten er udarbejdet sideløbende med forslaget til plantillæg. Miljørapportens beskrivelser er inddraget i de valg, der er truffet i udformningen af plantillægget.

Hvordan der er taget hensyn til høringssvarene og de miljømæssige forhold kan ses i plantillæggets kapitel 7 – sammenfattende redegørelse.

5 Planprocessen

Når der skal udarbejdes et tillæg til den gældende råstofplan, skal Regionsrådet følge de procedurer som er fastlagt i råstofloven. Et tillæg til råstofplanen skal følge råstoflovens § 6a, stk. 1-7 (jf. råstoflovens § 6a, stk. 8). Processen består af en række høringer, hvor offentligheden og

andre myndigheder bliver inddraget. De bidrag, som regionen modtager under høringerne, indgår i det videre arbejde med plantillægget.

Figur 4 Planprocessen er fastlagt i råstofloven og er her grafisk illustreret.

Regionsrådet besluttede på mødet den 27. februar 2023, at plantillægget ved Viuf III skal udarbejdes, og at der i forbindelse hermed skulle indkaldes idéer og forslag til plantillægget indhold i otte ugers offentlig høring fra den 1. marts til den 26. april 2023. På baggrund af de indkomne høringssvar og en udarbejdet miljørapport, har regionen lavet et forslag til tillæg til Råstofplan 2020 – et område ved Viuf – Almind i Kolding Kommune.

Regionsrådet besluttede på mødet den 28. august 2023, at sende planforslaget i otte ugers offentlig høring, som angivet i råstoflovens § 6a. Planforslaget var ledsaget af en miljørapport, som var udarbejdet i henhold til lov om miljøvurdering § 8.

I høringsperioden hørtes offentligheden, berørte myndigheder og organisationer, samt berørte naboer med en væsentlig individuel interesse. Midtvejs under høringen blev der afholdt et informationsmøde i samarbejde med Kolding Kommune og den lokale borgergruppe.

Den offentlige høring forløb fra den 29. august til den 17. oktober 2023. Der er i høringsperioden indkommet to høringssvar med bemærkninger og fire uden bemærkninger. De indkomne bemærkninger har givet anledning til mindre justeringer af plantillægget. Høringssvarene er nærmere behandlet i plantillæggets kapitel 6.

På baggrund af miljøvurderingen og de indkomne høringssvar, vurderer Regionsrådet, at det justerede tillæg til Råstofplan 2020 – et område ved Viuf-Almind i Kolding Kommune kan endeligt vedtages.

6 Høringsnotater

I dette afsnit ses resuméer af de høringssvar regionen har modtaget under de offentlige høringer af henholdsvis indkaldelsen af idéer og forslag til plantillæggets indhold og høringen af forslaget til plantillæg. Derudover fremgår regionens bemærkninger til de indkomne høringssvar.

6.1 Høringssvar fra indkaldelsen af idéer og forslag til plantillæggets indhold

Regionsrådet besluttede på mødet den 27. februar 2023, at plantillægget ved Viuf III skal udarbejdes, og at der i forbindelse hermed skulle indkaldes idéer og forslag til plantillægget indhold i otte ugers offentlig høring fra den 1. marts til den 26. april 2023. Regionen har modtaget seks bemærkninger i høringsperioden fra henholdsvis Museum Sønderjylland, Kolding Kommune og fire borgere.

De indkomne høringssvar kan ses i [regionens høringsportal](#).

Høringssvar

Museum Sønderjylland har bemærkninger til projektområdet. Det er museets vurdering, at der inden for det berørte område findes væsentlige jordfaste fortidsminder, som er beskyttet af Museumslovens § 27. Disse fortidsminder skal ifølge museumsloven udgraves, hvis de berøres af anlægsarbejdet.

Kolding Kommune har indsendt bemærkninger til en fremtidig efterbehandlingsplanen, som et supplement til deres tidligere høringssvar. Kommunen ønsker at området skal efterbehandles til rekreative formål, natur, ekstensiv dyrkning uden brug af pesticider, vedvarende energi eller lign.

Høringssvarene fra de fire borgere er bl.a. udgjort af bemærkninger til trafikafviklingen, hvor de ønsker at trafikken skal ledes uden om Donsvej og Storgaden, da der færdes skolebørn, cyklister og vandrergupper på vejene. Hertil ønsker borgerne samme forudsætninger som ved Viuf II. Desuden havde de bemærkninger til støj, støv og efterbehandlingsplanen, hvortil at de ønsker mulighed for borgerinddragelse.

I forhold til bemærkningerne vedrørende tung trafik har Kolding Kommune foreslået en løsning på trafikafviklingen i et høringssvar til regionen i forbindelse med høringen af afgrænsningsrapporten. Kolding Kommune ønsker at lede trafikken uden om de mindre veje og de små byer. Ved etablering af en underføring under Storgaden, vil den tunge trafik ledes uden om de mindre veje ved Viuf og Almind. Underføringen er ikke etableret endnu, men er på tegnebrættet i forbindelse med råstofindvindingen i Viuf II.

Regionens vurdering af de indkomne høringssvar

På baggrund af miljøvurderingen og de indkomne høringssvar, er der foretaget en mindre afgrænsning af graveområdet i forhold til det hidtidige interesseområde.

Afgrænsningen betyder, at graveområdet ikke overlapper med en 100 meters beskyttelseszone til en fredet gravhøj, som ligger umiddelbart vest for Viuf III. Region Syddanmark vurderer, at reduktionen af råstofressourcen som følge af afgrænsningen er af underordnet betydning.

Generelt er det Region Syddanmarks vurdering, at de indkomne bemærkninger i vid udstrækning omfatter forhold, som vil blive behandlet i forbindelse med en senere ansøgning om tilladelse til råstofindvinding. I behandlingen af en ansøgning kendes det konkrete projekt, samt dets omfang og detaljer. Det konkrete projekt skal også miljøvurderes.

Det er i øvrigt regionens vurdering, at de bemærkninger der er indkommet, imødekommes gennem de forudsætninger der er for udlægget af graveområdet.

6.2 Høringssvar fra forslag til tillæg til Råstofplan 2020 – et område ved Viuf-Almind i Kolding Kommune

Regionsrådet besluttede på mødet den 28. august 2023, at sende forslag til tillæg til Råstofplan 2020 – et område ved Viuf-Almind i Kolding Kommune i otte ugers offentlig høring, som angivet i råstoflovens § 6a. Planforslaget var ledsaget af en miljørapport, som var udarbejdet i henhold til lov om miljøvurdering § 8.

Den offentlige høring forløb fra den 29. august til den 17. oktober 2023. Der er i høringsperioden indkommet 2 bemærkninger fra henholdsvis en borger og Kolding Kommune. Derudover har regionen modtaget høringssvar fra henholdsvis Haderslev Stift, Museum Sønderjylland, Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, samt Plan- og Landdistriktsstyrelsen, der ikke havde bemærkninger til planforslaget.

De [indkomne høringssvar](#) kan ses i regionens høringsportal.

En borger i Viuf har indsendt følgende bemærkninger:

Ud fra ovenstående tillæg til Råstofplan 2000 er området nu udvidet med område 3. Os i nærområdet kan derfor forvente at skal leve med støj fra maskiner i 2x3 år, når område 2 og 3 skal udnyttes, også set i lyset af udgravningsområdet bevæger sig tættere på byområdet samt tættere på den fremherskende vestelige vindretning, vil støjplagen forventelig stige væsentlig i det sydlige byområde i forhold til støj fra det nu afsluttede udgravningsområde 1. Udgravningsperioden for område 3 må derfor kunne nedsættes væsentlig?

Ud fra erfaring vil jeg tro at der også bliver tale om etablering af transportbånd for at flytte udgravningsmateriale under veje m.m. Dette vil forventelig også bidrage til et højere kontinuerligt støjniveau under udgravning af både område 2 og 3.

Nu er udgravningsområdet udvidet med område 3. Det kan vel så også forventes at dette senere udvides med område 4 og 5 m.v. Forventes det at hovedvejen mellem Vejle og Kolding fortsat skal anvendes til afhentning af råstoffer? Os der dagligt bruger landevejen til og fra vores bolig i Viuf har i våde perioder måtte vaske biler oftere end normalt, da landevejen jævnligt har været sølet til med sand og jord, uagtet at man fra udgravers side har gjort en del for at nedbringe sand og jord ude på hovedvejen med vaskeanlæg og fejning.

Regionsrådets bemærkninger

Regionsrådet er opmærksom på, at det ikke kan undgås fuldstændigt, at naboer til råstofgrave oplever gener.

Hvis der søges om en råstof tilladelse i Viuf III, vil det ud fra den konkrete ansøgning blive vurderet, hvilke vilkår der skal stilles for at sikre, at der fx sker forebyggelse af støv og at støjgrænser hos naboer kan overholdes. Det er først når der er en ansøgning om et konkret projekt, at regionen har viden om fx hvilke maskiner der ønskes anvendt, hvor stort et areal der ønskes gravet ad gangen m.m. Selvom der stilles vilkår i tilladelsen, vil der stadig kunne være en påvirkning uden for graven. Disse gener vil i alle tilfælde skulle være under de gældende grænseværdier. Det er dog regionsrådets erfaring, at der kun sjældent opleves gener fra de aktiviteter, der foregår i graven, i afstande større end 300 til 500 meter.

I forbindelse med behandlingen af en kommende ansøgning om råstof tilladelse, vil regionen i samarbejde med Kolding Kommune, der er vejmyndighed, tage stilling til om der er behov for yderligere tiltag for at forhindre jord og sand ved udkørsel til offentlig vej.

Forudsætningen om en tre års frist, der både gælder for Viuf II og Viuf III, er en frist for hvornår der senest skal ansøges om en tilladelse. Hvis ikke der er ansøgt inden for tre år fra plantillægget træder i kraft, er regionsrådet sindet at tage graveområdet ud af råstofplanen ved førstkommande revision af planen, selvom der ikke er gravet. Forudsætningen er begrundet i hensynet til en hensigtsmæssig byudvikling, og har til formål at sikre, at der graves hurtigst muligt og graveområdet ikke henligger ubrugt i en lang årrække, hvor man ikke kan komme videre med planlægning for de omkringliggende arealer. De tre års frist er altså ikke en frist for hvornår gravning skal være ophørt, men en frist for hvornår man skal have søgt om at få lov at komme i gang. Som udgangspunkt gælder en tilladelse til råstofgravning i ti år, men regionen kan meddele tilladelser for en kortere periode, fx hvis ansøger søger om et projekt, der forventes færdigt hurtigere.

Viuf III er udlagt som interesseområde på baggrund af en geologisk undersøgelse foretaget af Vejle Amt. Undersøgelsen dækker et større areal, og kun de dele, hvor der er råstoffer og hvor det er vurderet realistisk at indvinde dem, er taget med i interesseområdet, der nu udlægges som graveområde. Vejle Amt har desuden undersøgt et område længere mod vest i retning mod grusgravene nordøst for Vester Nebel. På baggrund af undersøgelsen, blev det konkluderet, at der her kun er en begrænset råstofforekomst. Ud fra den viden vi har i dag er der derfor ikke grundlag for udlægge flere råstofområder i området langs Almind Ådal mellem Viuf og Almind.

Kolding Kommune har nedenstående bemærkninger til forslag til tillægget til Råstofplan 2020.

Vi noterer os, at det fremlagte forslag er i overensstemmelse med Region Syddanmark og Kolding Kommunes dialog om råstofindvinding ved Viuf.

I den forbindelse er det positivt at

- *De trafikale hensyn er indarbejdet i forslaget.*
- *Indholdet i nærværende forslag til tillæg til Råstofplan 2020 - Viuf III ikke er i konflikt med naturhensyn og kulturhistoriske levn.*

- *Der i afgrænsning af råstofgraveområdet er taget hensyn til beliggenheden af en række gravhøje og de forekommende 100 m beskyttelseszoner omkring dem.*

Regionens vurdering af de indkomne høringsvar

Regionsrådet vil gerne takke Kolding Kommune for deres konstruktive bemærkninger til planforslaget.

Kolding Kommune har i øvrigt gjort opmærksom på, at områdets nordøstlige hjørne ligger inden for et enkelt indvindingsopland (Almind Vandværk) og ikke to indvindingsoplande, som det fremgår af teksten fra forslaget til Råstofplan 2020. Denne oplysning er taget til efterretning og plantillægget er justeret herefter.

7 Sammenfattende redegørelse

7.1 Indledning og baggrund

Den sammenfattende redegørelse er en del af den miljøvurderingsproces, der har fundet sted samtidig med udarbejdelsen af tillæg til Råstofplan 2020 – et område ved Viuf-Almind i Kolding Kommune.

Den sammenfattende redegørelse indgår som bilag ved regionsrådets beslutning om endelig vedtagelse af plantillægget. Den sammenfattende redegørelse er et led i miljøvurderingen af plantillægget, som regionen skal udarbejde efter miljøvurderingsloven, jf. § 13, stk. 2, Lovbekendtgørelse nr. 4 af 03/01-2023. Den sammenfattende redegørelse skal ses som en opsamling på den miljøvurderingsproces, der er kørt sideløbende med udarbejdelsen af tillæg til Råstofplan 2020 – et område ved Viuf-Almind i Kolding Kommune.

Det er regionens opgave at fastlægge rammerne for råstofindvindingen. Råstofplan 2020 blev vedtaget i juni 2021 og er den gældende råstofplan i Region Syddanmark. I Råstofplan 2020 udlægges de arealer og de retningslinjer, der styrer hvor og hvordan råstofindvindingen skal foregå.

Regionsrådet tilkendegav i Råstofplan 2020, at de vil være indstillede på at udarbejde et plantillæg med et nyt graveområde for sand, grus og sten i interesseområdet Viuf III i Kolding Kommune. Det er på den baggrund at plantillægget er udarbejdet. Plantillægget er ledsaget af en miljørapport, som er udarbejdet i henhold til lov om miljøvurdering.

Ved den endelige vedtagelse af tillægget til Råstofplan 2020 skal regionsrådet blandt andet tage hensyn til miljørapporten, samt høringerne af offentligheden og myndigheder. Regionsrådet skal ikke nødvendigvis følge anbefalingerne i det enkelte høringsbidrag, men regionsrådet skal træffe beslutning på grundlag af miljørapporten for tillægget og høringsbidragene hertil.

Den sammenfattende redegørelse omhandler de miljømæssige hensyn i plantillægget og eventuelle alternative udformninger af plantillægget. Endelig redegøres der for overvågningen af de væsentlige miljøpåvirkninger.

For en nærmere gennemgang af alle høringsbidrag, de råstofmæssige, planlægningsmæssige og miljømæssige hensyn, der ligger bag udformningen af plantillægget, henvises der til kaptitel 6 - Høringsnotater, samt den tilhørende miljørapport.

7.2 Høringsbidrag, råstoflov og miljøvurderingslov

Regionen har i forbindelse med udarbejdelsen af tillæg til Råstofplan 2020 – et område ved Viuf-Almind i Kolding Kommune, haft en række høringer i henhold til reglerne i råstofloven § 6a og miljøvurderingslovens kapitel 13. Høringerne er nærmere beskrevet i det følgende:

7.2.1 Høring af redegørelse

Redegørelsen for tillæg til Råstofplan 2020 – et område ved Viuf-Almind i Kolding Kommune, har været udsendt i 8 ugers offentlig høring i perioden fra den 2. november til den 28. december 2022.

Der er i høringsperioden indkommet bemærkninger fra Museum Sønderjylland, der gjorde opmærksom på fortidsminder i området, samt 3 hørings svar fra henholdsvis Haderslev Stift, Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse og Nationalmuseet, der ikke havde bemærkninger til redegørelsen.

7.2.2 Myndighedshøring af afgrænsningsnotat af miljørapport

Der er i perioden mellem den 9. og 24. februar 2023 foretaget en høring af de berørte myndigheder af miljøscreeningen og afgrænsningen af miljørapportens indhold.

Der er i høringsperioden indkommet bemærkninger fra henholdsvis Kolding Kommune og Museum Sønderjylland. Bemærkningerne er blevet indarbejdet i miljørapporten. Bemærkningerne og hvad de har givet anledning til er nærmere beskrevet i miljørapportens kapitel 5.

7.2.3 Offentlig indkaldelse af idéer og forslag

I forbindelse med udarbejdelsen af plantillægget, udsendte regionsrådet et debatoplæg, samt en offentlig indkaldelse af idéer og forslag til plantillægget indhold i perioden mellem den 1. marts og 26. april 2023.

Der er i høringsperioden indkommet 4 bemærkninger fra borgere, samt 2 bemærkninger fra henholdsvis Kolding Kommune og Museum Sønderjylland. Bemærkningerne blev inddraget i udarbejdelsen af planforslaget. Bemærkningerne og hvad de har givet anledning til er nærmere beskrevet i plantillæggets kapitel 6.

7.2.4 Høring af forslag til tillæg til Råstofplan 2020 – et område ved Viuf-Almind i Kolding Kommune

På baggrund af miljørapporten og de indkomne hørings svar har regionsrådet udarbejdet et forslag til tillæg til Råstofplan 2020 – et område ved Viuf-Almind i Kolding Kommune. Planforslaget har været i 8 ugers offentlig høring i perioden fra den 29. august til den 17. oktober 2023.

Der er i høringsperioden indkommet 2 bemærkninger fra henholdsvis en borger og Kolding Kommune. Derudover har regionen modtaget hørings svar fra henholdsvis Haderslev Stift, Museum Sønderjylland, Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, samt Plan- og Landdistriktsstyrelsen, der ikke havde bemærkninger til planforslaget.

Behandlingen af de indkomne bemærkninger fremgår i plantillæggets kapitel 6.

I behandlingen af de miljømæssige spørgsmål skelnes der generelt ikke direkte mellem de to lovområder – råstofloven og miljøvurderingsloven. Alle de miljøforhold, der er relevante i forhold til råstofloven, er også relevante i forhold til miljøvurderingsloven. Miljøvurderingsloven har en meget bred definition af miljøbegrebet, der kan være bredere end efter råstofloven. Vurderingen af høringssvarene er et udtryk for regionsrådets afvejning i henhold til råstofloven, som påbyder regionsrådet at foretage en afvejning af hensynene i lovens §3. Regionsrådet vurderer med udgangspunkt i afvejningen, afgrænsningsrapporten og miljøvurderingen, hvorvidt tillægget til Råstofplan 2020 kan udlægges som graveområde i Råstofplan 2020.

7.3 Det overordnede miljøhensyn

Det fremgår nærmere af selve miljørapporten og plantillæggets kapitel 6, hvordan miljøhensynene har spillet ind ved udformningen af tillægget til Råstofplan 2020 – et område ved Viuf-Almind i Kolding Kommune. Det er regionens vurdering, at den miljømæssige indvirkning står i et balanceret forhold til råstofplanens sikring af råstofforsyningen, således at der sker en minimering af påvirkningen på omgivelserne, samtidig med at råstofferne kan indvindes.

7.3.1 Overordnede miljøhensyn for råstofplanen

Regionsrådet ønsker en råstofforvaltning, hvor en bæredygtig udnyttelse af råstofferne sammen med en øget genanvendelse skal være med til at sikre råstofforsyningen for fremtiden. For at sikre de kommende generationers adgang til ressourcer ønsker regionsrådet, at råstofferne på land strækkes mest muligt. Det kan blandt andet ske ved at udnytte havbaserede materialer optimalt og ved at fokusere på en råstofforsyning, hvor bæredygtighed og cirkulær økonomi er en del af forsyningen.

Regionsrådet har vurderet, at de væsentligste hensyn knytter sig til de lokale og regionale graveområder, miljøbeskyttelse og naturbeskyttelse.

Miljøvurderingen for udlægning af Viuf III som graveområde indeholder en overordnet beskrivelse og vurdering af de miljø- og planlægningsmæssige forhold i og omkring området.

7.3.2 Anden planlægning

Regionsrådet vurderer at plantillægget ikke er i strid med nationale vandmiljøinteresser (regler om indsatsprogram udstedt med hjemmel i lov om vandplanlægning), statslige beslutninger efter planlovens § 3 (landsplandirektiver) eller bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder mv. (habitatbekendtgørelsen). Desuden er forholdet til Kolding Kommunes 'Perspektivplan Almind-Viuf 2019', landsbyfælleskabsplan, samt planer for byudvikling blevet vurderet og inddraget ved udarbejdelsen af plantillægget.

7.4 Alternativer

I miljørapporten skal regionen vurdere indvirkningerne på miljøet som følge af vedtagelse af tillæg til Råstofplan 2020 – et område ved Viuf-Almind i Kolding Kommune, samt de "rimelige alternativer under hensyn til Råstofplan 2020's mål og geografiske anvendelsesområde", jf. lovens § 12, stk. 1. Hvorvidt et alternativ vurderes at være "rimeligt" at inddrage i miljøvurderingen kan bl.a. bero på,

at det skal være i overensstemmelse med lovgivningen, realistisk (teknisk, praktisk og økonomisk), samt at det falder inden for den pågældende myndighedsretlige og geografiske kompetence.

7.4.1 0-alternativ

0-alternativet udgør den sandsynlige udvikling, hvis området ved Viuf III ikke udlægges til råstofindvinding, og der dermed ikke bliver mulighed for råstofindvinding inden for det miljøvurderede område. Hermed vil området henligge, som det ser ud i dag og forventelig fortsat være intensivt opdyrket.

For den regionale råstofplanlægning betyder det, at Regionsrådet skal finde råstoffer andre steder inden for samme geografiske område. Regionsrådet foretager løbende kortlægning efter råstofforekomster, og forslag til nye indvindingsområder vil blive fremlagt i kommende revisioner af råstofplanen eller som tillæg til en gældende råstofplan.

Den forventede miljøbelastning i andre nye alternativer vil antagelig have samme karakter og niveau som for forslaget til det miljøvurderede område ved Viuf III. Det er således ikke muligt at finde områder, hvor der ikke er landskaber og nabobebyggelse, som vil blive påvirket af råstofindvinding.

7.5 Overvågning af væsentlige miljøpåvirkninger

De konkrete miljøforhold vurderes endeligt i forbindelse med regionens meddelelse af gravetilladelser og eventuelle andre nødvendige kommunale eller statslige tilladelser efter anden lovgivning. Der opstilles vilkår for driften og efterbehandlingen i gravetilladelsen og andre nødvendige tilladelser. Det er regionens vurdering, at tilsyn med overholdelsen af tilladelser og godkendelser udgør det væsentligste element i overvågningen af råstofplanens endelige miljøkonsekvenser.

Der etableres ikke en selvstændig overvågning som følge af miljøvurderingen. Arbejdet med gravetilladelserne, herunder tilsyn, giver mulighed for løbende at følge udviklingen. Herudover vil der ved fremtidige revisioner af råstofplanen, og ved eventuel udarbejdelse af tillæg til råstofplanen, ske en vurdering af udviklingen siden sidste revision.

7.6 Overordnet konklusion på miljøvurderingen

Det er regionsrådets vurdering, at den miljømæssige indvirkning står i et balanceret forhold til råstofplanens sikring af forsyningen med råstoffer i Trekantsområdet. Det fremgår nærmere af selve miljørapporten og i plantillæggets kapitel 6, hvordan miljøhensynene har spillet ind ved udformningen af tillæg til Råstofplan 2020 – et område ved Viuf-Almind i Kolding Kommune.

Region Syddanmark
Damhaven 12 . 7100 Vejle
Tlf. 7663 1000

regionsyddanmark.dk

Region Syddanmark